

PROGRAM PODRŠKE MARGINALIZIRANIM GRUPAMA (PPMG)

MART 2018.

MOSTOM KIŠOBRANA ZA VEĆA PRAVA PORODICA OSOBA SA POTEŠKOĆMA U RAZVOJU

Sarajevo je 27. marta 2018. godine dobilo most različitosti. Ajfelov most na Skenderiji, prekriven kišobranima različitih boja, svečano su otvorili bh. atletičar Amel Tuka, novinar Mimo Šahinpašić i Ines Kavalec direktorica Udruženja porodica djece i osoba s poteškoćama u razvoju „Dajte nam šansu“, kao znak početka društveno-odgovorne kampanje kampanje „Porodica je zakon“.

Most koji je simbol različitosti, važnosti osiguravanja većih prava za djecu i osobe sa poteškoćama u razvoju, ali i važnosti pružanja veće podrške porodicama djece i osoba sa poteškoćama u razvoju otvoren je na dan proslave sedmog rođendana Udruženja porodica djece i osoba s poteškoćama u razvoju „Dajte nam šansu“.

Sarajevo je po prvi put dobilo jedan ovakav most koji u znak slavljenja različitosti i porodice krasi viseći kišobrani različitih boja sa snažnim porukama, jer svaka porodica je različita ali sa istom potrebom — sistemskom podrškom i zaštitom.

Slične mostove ili ulice u narednom periodu dobit će i još nekoliko bh. gradova.

Svečanosti proslave rođendana i zvaničnog pokretanja kampanje „Porodica je zakon“ prisustvovali su predstavnici općinske, kantonalne i federalne vlasti, te predstavnici partnera - američke ambasade i USAID-a. „Ambasada SAD-a u BiH i vlada SDA-a jako je ponosna što smo ovdje danas, što dajemo podršku centrima i što radimo s njima zajedno sa našim partnerima i sa svima vama. Sretna sam što se pokreće inicijativa „Porodica je zakon“, zato što zaista vjerujem da je porodica najvažnija u životima svih nas.“ – poručila je američka ambasadorica u BiH Maureen Cormack.

SADRŽAJ

Mostom kišobrana za veća prava porodica osoba sa poteškoćama u razvoju	1
Ko brine o osobama sa intelektualnim poteškoćama u KS i FBiH?	2
Maline koje život znače	3
Završen trening o temi Upravljanje projektnim ciklusom - Pisanje projektnih prijedloga	4

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Udruženje porodica djece i osoba s poteškoćama u razvoju „Dajte nam šansu“ od 2011. godine, intenzivno radi na pronalaženju sistemskih i institucionalnih rješenja za pružanje podrške porodicama djece/osoba s poteškoćama u razvoju. S tim ciljem u Sarajevu je Udruženje iniciralo i otvaranje dva Servis centra za podršku porodicama djece i osoba s poteškoćama u razvoju „Dajte nam šansu“, u Novom i Starom Gradu, a koja za korisnike nude besplatne usluge. Rad udruženja porodica djece i osoba s poteškoćama u razvoju „Dajte nam šansu“ i uspostavljanje servis centara za podršku porodicama djece i osoba s poteškoćama u razvoju podržava i USAID-ov Program podrške marginaliziranim grupama (USAID/PPMG).

KO BRINE O OSOBAMA SA INTELKTUALNIM POTEŠKOĆAMA U KS I FBIH?

Deinstitucionalizacija je neophodna i obavezna, kako u Kantonu Sarajevo, tako i u cijeloj Bosni i Hercegovini, zaključak je radionice „Osnaživanje procesa deinstitucionalizacije osoba s invaliditetom u Kantonu Sarajevo“ koju je 20. i 21. marta 2018. godine u Konjicu organizirao SUMERO.

Radionica je okupila predstavnike kantonalnih ministarstava za socijalnu zaštitu i ustanova socijalne zaštite koji su ključni akteri u unaprjeđenju i razvoju procesa deinstitucionalizacije osoba s invaliditetom, kojima su predstavljeni primjeri pozitivne prakse u

kojima osobe sa intelektualnim teškoćama i drugim oblicima invaliditeta mogu biti funkcionalne i izvan ustanova zatvorenog tipa, a uz adekvatnu podršku. Deinstitucionalizacija je proces koji označava povratak osoba iz institucija u njihove lokalne zajednice, posebno organizirane stambene zajednice u kojima živi najviše pet osoba. U tim zajednicama osobe sa poteškoćama imaju adekvatnu podršku, ali im se kroz programe osnaživanja, edukacije i društvene rehabilitacije vraća i određeni stepen samostalnosti, uključenosti u društvene tokove, te pružaju prilike za novi početak.

U Kantonu Sarajevo u zavodima i ustanovama zatvorenog tipa trenutno je smješteno oko 580 osoba sa intelektualnim teškoćama, koji bi potencijalno mogli biti funkcionalni i u svojoj lokalnoj zajednici, uz adekvatne servise podrške.

Cilj dvodnevne radionice bio je povećati svijest aktera koji su direktno uključeni u proces deinstitucionalizacije o važnosti jačanja ovog procesa, ali i ukazati na predrasude koje su prema osobama sa intelektualnim teškoćama prisutne u bh. društvu.

SUMERO je još 2011. godine otvorio prve stambene zajednice za „Stanovanje uz podršku“ u Sarajevu, dok je sam proces deinstitucionalizacije, odnosno izmještanja osoba sa intelektualnim teškoćama iz zavoda u lokalne stambene zajednice, u Kantonu Sarajevo u pravom smislu zaživio tek 2017. godine, nakon potpisivanja

sporazuma među nadležnim institucijama. Proces deinstytucionalizacije provodi se i u Zeničko-dobojskom, Unsko-sanskom, Srednjobosanskom i Hercegovačko-neretvanskom kantonu, a do sada je 80 osoba iz zavoda i ustanova prebačeno u posebne lokalne stambene zajednice.

Proces deinstytucionalizacije realizuje se uz podršku USAID-ovog Programa podrške marginaliziranim grupama i drugih donatora, a kako je istaknuto tokom radionice, u većem stepenu trebale bi se uključiti i državne institucije.

MALINE KOJE ŽIVOT ZNAČE

Jasminka Kojić svaki se dan, s kantom punom vode, 40 puta penje i spušta niz brdašce kako bi zalila maline, održala ih u životu i osigurala egzistenciju sebi i porodici. Nije joj teško, jer da nema malina ne bi bilo ničega. Ova mlada žena živi u Zelinju, mjestu pored Zvornika. Majka je troje djece i prihodi od malina jedino su od čega peteročlana porodica živi.

Jasminka u Zelinju nije mogla pronaći posao, a ne može ni njen suprug. Školuju dvoje djece, a treba nahraniti i treće. Od čega?, pita se Jasminka kojoj je 150 maraka mjesečno potrebno samo za autobuske karte za vozarenje dvoje školaraca, a gdje je sve ostalo?

Jasminka kroz život nije imala mnogo izbora, ali je znala da mora uraditi nešto kako bi sebi i porodici osigurala egzistenciju. Prilikom je vidjela u uzgoju malina, a posla se ne boji. No trebalo je od nečega početi. Imala je komad zemlje i nešto zasađenih malina, ali nedovoljno za život peteročlane porodice.

Podršku u njenoj borbi pružili su joj USAID-ov Fond za podršku u razvoju biznisa marginaliziranih grupa žena i Grad Zvornik. Od sredstava koja su joj dodijeljena kupila je dodatne sadnice maline i pokrenula vlastiti biznis, pravi mali porodični posao.

Nove sadnice zasadila je prošle godine i sada ih njeguje kako bi, kada dođe vrijeme, urod bio što veći a kvalitet plodova što bolji.

Iako je ovaj hljeb sa sedam kora, poput onog rudarskog, Jasminka ga kaže rado jede, jer drugog nema. Uzgoj malina zahtjeva mnogo rada, a urod ovisi o brojnim faktorima. Ovisi o ljetu i zimi, suši i mrazu... Jasminka ustaje u zoru i liježe kasno. Maline treba i

zasaditi i orezati, zalijevati i brati. Berba počinje u junu, pa plodove bere po visokim temperaturama, bez mnogo predaha, jer ih mora prodati istog dana.

„Malina propada ako samo prenoći izvan hladnjače. Mi beremo cijeli dan i u večernjim satima tovarimo u hladnjaču otkupljivača. Jedino tako možemo zadržati kvalitet plodova i nešto zaraditi.“ – priča Jasminka.

O malinama brine cijela Jasminkina porodica. Pomažu joj i djeca, a najmlađi sin pravi joj društvo u radu kad god vremenski uslovi to dozvoljavaju. Podrška USAID-ovog Programa podrške marginaliziranim grupama i Grada Zvornika znači joj mnogo, jer u Zelinju, Jasminka drugačije ne bi mogla zaraditi.

Uz nove sadnice očekuje da bi mogla proizvesti i do tri tone malina, ako joj vremenske prilike budu naklonjene. Nada se i da će otkupna cijena biti bolja, pa da se onda nadaju i lagodnijem životu.

Voljela bi kaže i proizvodnju malina podići na viši nivo, ali nedostaju joj sredstva. Jasminka sada sve ručno radi. Nema sistem za navodnjavanje, a ni sve potrebne alate za obradu zemlje i održavanje malinjaka, ali ne odustaje, zahvalna je na podršci i priliku će, kako kaže, u potpunosti iskoristiti.

Jasminka je jedna od stotinu žena kojoj su USAID-ov Program podrške marginaliziranim grupama i devet lokalnih uprava omogućili da pokrenu i razvijaju vlastiti biznis. Biznis koji im prvenstveno osigurava egzistenciju, samostalnost, ali i vraća vjeru u bolje sutra.

ZAVRŠEN TRENING O TEMI UPRVLJANJE PROJEKTNIM CIKLUSOM - PISANJE PROJEKTNIH PRIJEDLOGA

Trening o temi Upravljanje projektnim ciklusom-Pisanje projektnih prijedloga namijenjen korisnicima grantova USAID-ovog Programa podrške marginaliziranim grupama (USAID/PPMG), kao i drugim zainteresiranim organizacijama civilnog društva koje se bave pitanjima marginaliziranih grupa u BiH, održan je u periodu od 13-15. marta 2018. g., u Tesliću.

Metodologija upravljanja projektnim ciklusom, analiza trenutne situacije, odnosno problema kao osnove za razvijanje projektnog prijedloga, kreiranje logičkog okvira uzimajući u obzir vertikalnu i horizontalnu logiku, te SMART pokazatelje, kreiranje plana upravljanja rizicima, te budžeta baziranog na aktivnostima projekta, bile su neke od tema treninga o kojima su učesnici/e učili na interaktivan način kroz praktične vježbe, a koje će im pomoći da efikasnije upravljaju projektnim ciklusom, te uspješno namiču sredstva.

Naredni trening o temi Finansijsko upravljanje će se održati od 3-5. aprila 2018. g.

USAID - Program podrške marginaliziranim grupama (PPMG)

Program provodi Institut za razvoj mladih KULT
u partnerstvu sa NGO & BUSINESS AUDIT d.o.o.

Ul. 4. viteške brigade 34-36 • 71210 Ilidža • Bosna i Hercegovina

T: +387 33 778 766

F: +387 33 778 779

www.ppmg.ba